

Tilburg University

Besluit aftrek herstelbetalingen legt te veel beperkingen op

Starink, B.

Published in:
PM: Pensioenmagazine

Publication date:
2010

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Starink, B. (2010). Besluit aftrek herstelbetalingen legt te veel beperkingen op. *PM: Pensioenmagazine*, 15(2), 22-27.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

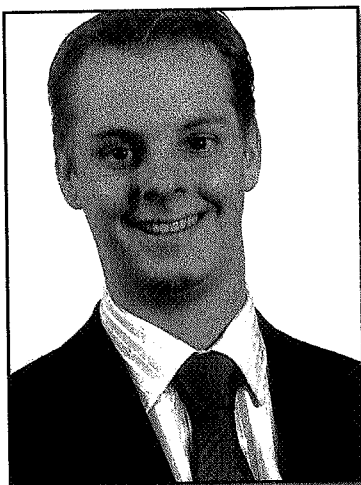
- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Besluit aftrek herstelbetalingen legt te veel beperkingen op

Op 4 november jl. publiceerde de staatssecretaris van Financiën een besluit in de Staatscourant over de aftrek van extra dotaties aan ondernemingspensioenfondsen bij kortetermijnherstelplannen.¹ Dit besluit zorgt ervoor dat een aantal veronderstelde wettelijke beperkingen van de aftrekbaarheid van dergelijke extra dotaties geen toepassing vindt. Aan deze tegemoetkoming zijn evenwel zodanige andere beperkingen verbonden dat het nog maar de vraag is of werkgevers er gebruik van moeten maken.



Bastiaan Starink

Mr. B. Starink is fiscalist bij de Pensions, Actuarial & Insurance Services groep van PricewaterhouseCoopers en tevens als promovendus werkzaam bij het CompetenceCentre for Pension Research van de Universiteit van Tilburg

De dekkingsgraad van pensioenfondsen was eind 2008 gemiddeld gedaald tot een niveau van 95%. Vóór 1 april 2009 moesten enkele honderden pensioenfondsen daarom zowel hun korte- als lange-termijnherstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank (DNB). Feitelijk was dit veelal één herstelplan, waarin zowel de maatregelen voor de korte als de lange termijn waren opgenomen. In zo'n herstelplan geven pensioenfondsen aan op welke wijze het minimaal vereist eigen vermogen binnen vijf jaar – oftewel een dekkingsgraad van circa 105% – en het vereist eigen vermogen binnen vijftien jaar – oftewel een dekkingsgraad van circa 125% – weer wordt bereikt.²

Naast maatregelen als het tijdelijk niet verlenen van toeslag is een veelvoorkomende solvabiliteitsverbeterende maatregel het verhogen van de inkomsten van het pensioenfonds. Dit kan via een verhoging van de premie, maar ook door extra bijstortingen van de werkgever aan het pensioen-

De kosten voor de pensioenopbouw moeten worden toegerekend aan de jaren waarin de corresponderende arbeid is verricht

Een tweede argument waarom per definitie aan de 30%-kans is voldaan, is dat dit blijkt uit de continuïteitsanalyse op basis waarvan het herstelplan is opgesteld

fonds. Eventuele afspraken tussen werkgever en pensioenfonds over een premieverhoging of bijstortverplichting in verband met een tekort zijn veelal vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Maar het komt ook voor dat hierover niets in de uitvoeringsovereenkomst is vermeld en dat afspraken hierover pas bij het opstellen van het herstelplan worden overeengekomen. Het herstelplan wordt overigens opgesteld met behulp van een continuïteitsanalyse, waarin het effect op de dekkingsgraad van bepaalde solvabiliteitsverbeterende maatregelen wordt weergegeven.

■ FISCALE ASPECTEN

Aangenomen kan worden dat de tussen pensioenfonds en werkgever overeengekomen betalingen aftrekbaar zijn van de totaalwinst. Het pensioenfonds is immers ten opzichte van de werkgever een onafhankelijke zakelijke partij. De vraag is echter in welk jaar de (toekomstige) betalingen in verband met het herstel van het tekort aftrekbaar zijn.

Op basis van goedkoopmansgebruik en het matchingbeginsel als onderdeel van het realiteitsbeginsel, is een betaling in enig jaar aftrekbaar als het geen vooruitbetaling op toekomstige lasten betreft. Kosten moeten dan ook worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor pensioenkosten betekent dit in zijn algemeenheid dat de kosten voor de pensioenopbouw moeten worden toegerekend aan de jaren waarin de corresponderende arbeid is verricht. Omdat het (minimaal) vereist eigen vermogen van een pensioenfonds per definitie ziet op reeds in het verleden opgebouwde pensioenen, moeten ook de kosten die worden gemaakt om dat vermogen te herstellen, worden toegerekend aan datzelfde verleden. Dit is slechts mogelijk door hier een voorziening voor te treffen. Uiteraard mogen de herstelbetalingen dan ook slechts zien op het herstel van het (minimaal) vereist eigen vermogen. Dit moet actuarieel worden vastgesteld.

■ VOORWAARDEN VOORZIENING

De voorwaarden voor het vormen van een fiscale voorziening zijn door de Hoge Raad onder andere uitgewerkt in het zogenoemde Baksteenarrest.³ Het zijn de volgende:

1. de toekomstige uitgaven vinden hun oorsprong

in feiten en omstandigheden die zich in de periode voorafgaand aan de balansdatum hebben voorgedaan;

2. ze kunnen overigens aan die periode worden toegerekend;
3. er bestaat een redelijke mate van zekerheid dat ze zich in de toekomst zullen voordoen.

De *oorsprong* van de in het kader van het herstelplan overeengekomen betalingsverplichting is het wegvallen van het (minimaal) vereist eigen vermogen van het pensioenfonds. Dit heeft zich meestal vóór 31 december 2008 voorgedaan. Aan de voorwaarde dat de toekomstige uitgaven hun oorsprong vinden in feiten en omstandigheden die zich in de periode vóór balansdatum hebben voorgedaan, is dus voldaan.

Zoals gezegd is het (minimaal) vereist eigen vermogen gerelateerd aan per balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken en dus aan de in het verleden verrichte arbeidsprestaties. Om die reden kan worden gesteld dat de toekomstige uitgaven moeten worden *toegerekend* aan de periode voorafgaand aan balansdatum.

Voor het vormen van een voorziening is een *redelijke mate van zekerheid* – een kans van 30% – voldoende om tot het vormen van een voorziening over te gaan. De kans dat de toekomstige betalingen zich daadwerkelijk gaan voordoen, moet dus ten minste 30% bedragen. Aan deze kans is mijns inziens per definitie voldaan. Immers, de werkgever heeft zich via de uitvoeringsovereenkomst, dan wel via een nadere overeenkomst in verband met het herstelplan verplicht om de betalingen te gaan verrichten. Afhankelijk van het moment waarop de overeenkomst geldt, kan de voorziening per ultimo 2008, dan wel ultimo 2009 voor het eerst worden gevormd.

Een tweede argument waarom per definitie aan de 30%-kans is voldaan, is dat dit blijkt uit de continuïteitsanalyse op basis waarvan het herstelplan is opgesteld. Een van de uitkomsten van de continuïteitsanalyse is een overzicht van de ontwik-

1 Besluit van 26 oktober 2009, nr. CPP2009/1227M, Stcrt. 2009, 16538.

2 Dit is een gemiddelde; het niveau van het (minimaal) vereist eigen vermogen verschilt per pensioenfonds.

3 HR 26 augustus 1998, nr. 33 417, BNB 1998/409.

keling van de dekkinggraad in een groot aantal doorgerekende scenario's. Het herstelplan moet vervolgens zijn gebaseerd op het 'meest waarschijnlijke pad', ook wel 'basispad' genoemd.⁴ Dit betekent concreet dat het herstelplan moet zijn gebaseerd op de middelste uitkomst – ook wel de mediaan of het 50-percentiel genoemd – van alle doorgerekende scenario's. Er is daarmee sprake van een redelijke mate van zekerheid dat de betalingen daadwerkelijk worden verricht, omdat in de helft van de berekende scenario's minimaal de desbetreffende betalingen moeten worden gedaan om tot het gewenste herstel te komen.

Ook aan de derde voorwaarde van het Baksteenarrest is dus voldaan. Een andersluidende conclusie zou immers betekenen dat de staatssecretaris van Financiën de juistheid en betrouwbaarheid van de door de wetgever en DNB gestelde regels, alsmede een door DNB goedgekeurd herstelplan ter discussie stelt. Dit lijkt me weinig realistisch.

Een tweede argument waarom per definitie aan de 30%-kans is voldaan, is dat dit blijkt uit de continuïteitsanalyse op basis waarvan het herstelplan is opgesteld

■ DE HOOGTE VAN DE VOORZIENING

De artikelen 3.26 t/m 3.28 Wet IB 2001 vormen mogelijk een beperking van de aftrekbaarheid van herstelbetalingen door middel van een voorziening. Op basis van deze artikelen kan, kort gezegd, geen voorziening worden gevormd voor in de toekomst verschuldigde betalingen krachtens een pensioenregeling, als deze zijn gebaseerd op een rekenrente van minder dan 4%. De reden hiervoor is dat bij een rekenrente van minder dan 4% in de betalingen een element voor indexatie aanwezig wordt geacht. Kosten voor toekomstige indexatie mogen echter niet worden voorzien.

Nu is het zo dat pensioenfondsen de door de werkgever verschuldigde bedragen baseren op de zogenoemde rentetermijnstructuur, en die lag ultimo 2008 onder de 4%. Strikt genomen zou een deel van de voorziening dus niet kunnen worden gevormd. Naar mijn mening zijn eerdergenoemde artikelen echter niet van toepassing op een herstelbetaling. Een herstelbetaling is mijns inziens geen reguliere krachtens de pensioenregeling verschuldigde premie of koopsom zoals bedoeld in deze artikelen. Immers, de herstelbetaling is niet bestemd voor de

Een herstelbetaling is mijns inziens geen reguliere krachtens de pensioenregeling verschuldigde premie of koopsom zoals bedoeld in de artikelen 3.26 t/m 3.28 Wet IB 2001

opbouw van pensioenen; ze wordt slechts gebruikt voor het aanzuiveren van de opgelopen dekkinggraadschade.

Daar komt bij dat vaak kan worden aangetoond – via de continuïteitsanalyse en het dekkinggraadsjabloon bij het herstelplan – dat de herstelbetaling feitelijk niet voor indexatie wordt gebruikt, maar slechts voor aanzuivering van het (minimaal) vereist eigen vermogen. In het besluit wordt de werking van deze wetsartikelen dan ook niet van toepassing verklaard. Dit gebeurt evenwel niet omdat de staatssecretaris eveneens van mening is dat de wetsartikelen niet van toepassing zijn, maar vanwege het maatschappelijke belang van kortetermijnherstelplannen. Het resultaat moge voor wat betreft de toepasselijkheid van de wetsartikelen ogenschijnlijk hetzelfde zijn, maar aan zijn 'goedkeuring' verbindt de staatssecretaris wel een drietal voorwaarden, te weten:

1. de voorziening kan, zonder nader onderzoek te doen naar de kans dat de betalingen daadwerkelijk moeten worden gedaan, worden gesteld op 50% van de contante waarde van de toekomstige betalingen;
2. de goedkeuring geldt alleen voor herstelbetalingen in het kader van een kortetermijnherstelplan en niet voor herstelbetalingen in het kader van een langetermijnherstelplan;
3. de goedkeuring geldt alleen voor herstelbetalingen aan een ondernemingspensioenfonds en niet voor herstelbetalingen aan een bedrijfstakpensioenfonds.

Ik heb hiervoor uiteengezet dat een voorziening volledig kan worden gevormd zodra vaststaat dat een redelijke mate van zekerheid aanwezig is dat alle betalingen daadwerkelijk moeten worden gedaan. En dat aan deze 30%-kans altijd is voldaan zodra de herstelbetalingen voorkomen in het herstelplan dat het pensioenfonds bij DNB heeft ingediend en dus gaat uitvoeren. De staatssecretaris geeft echter aan dat de voorziening, zonder nader onderzoek te doen naar de kans dat de betalingen daadwerkelijk moeten worden gedaan, slechts voor 50%

4 Brief van DNB van 5 april 2007 aan pensioenfondsen inzake het herstelplan, Tp/Tp2007/01389.

kan worden gevormd. Deze beperking kan ik niet plaatsen. Ten eerste is er impliciet altijd onderzoek gedaan naar deze kans en ten tweede is het in de voorzieningenleer ongebruikelijk om een voorziening vooraf te vermenigvuldigen met een bepaalde kansfactor. De volledige waarde van de verplichting wordt voorzien en pas in de volgende jaren komt een verandering van feiten en omstandigheden tot uitdrukking in de voorziening door deze (deels) te laten vrijvallen. Het lijkt dan ook dat de staatssecretaris deze beperking heeft opgenomen in de stille hoop dat werkgevers gemakshalve de voorziening voor 50% vormen en het budgettaire gevolg van de fiscale aftrekbaarheid van herstelbetalingen daarmee beperkt blijft.

Ten tweede meent de staatssecretaris dat voor herstelbetalingen op basis van een langetermijnherstelplan geen voorziening kan worden gevormd, omdat geen redelijke mate van zekerheid aanwezig is dat de herstelbetalingen daadwerkelijk zullen worden betaald. Vooraf is inderdaad niet zeker dat bijvoorbeeld alle vijftien jaarlijkse herstelbetalingen ook daadwerkelijk moeten worden voldaan. Immers, zodra de dekkingsgraad weer is hersteld, kan de resterende betalingsverplichting vervallen. Op basis van de wet en jurisprudentie is echter slechts van belang of er op de balansdatum sprake is van een redelijke mate van zekerheid dat de totale reeks van betalingen moet worden verricht. Hiervan is naar mijn mening altijd sprake. Zoals ik hiervoor heb aangegeven, blijkt uit de continuïteitsanalyse immers dat op dat moment de kans 50% is dat alle betalingen daadwerkelijk moeten worden verricht. En dus kan een voorziening worden gevormd. Als na een of meer jaren blijkt dat bijvoorbeeld door een gunstige rentestand en/of een gunstig beleggingsresultaat van het pensioenfonds de dekkingsgraad boven verwachting is hersteld en daardoor een deel van de betalingstermijnen niet hoeft te worden voldaan, vervalt de voorziening (deels) weer. Door impliciet te stellen dat de uitkomst van de continuïteitsanalyse en daarmee het langetermijnherstelplan eigenlijk geen realistisch beeld geeft, ondermijnt de staatssecretaris feitelijk het FTK en het gezag van DNB en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De derde voorwaarde stelt dat de goedkeuring slechts geldt voor ondernemingspensioenfondsen (Opf'en) en niet voor bedrijfstakpensioenfondsen (Bpf'en). De reden die hiervoor wordt gegeven is dat Bpf'en in plaats van extra herstelbetalingen een hogere doorsneepremie in rekening brengen en daarom is een voorziening niet aan de orde. Deze stelling wordt verder niet onderbouwd. Ook met deze voorwaarde ben ik het niet eens. Ten eerste zijn er ook Opf'en die in plaats van herstelbetalingen een opslag op de doorsneepremie leggen. Ten tweede is het resultaat van beide hetzelfde. Ik licht dit toe met een voorbeeld.

Een herstell premie is wel toerekenbaar aan het verleden en om die reden kan hiervoor naar mijn mening wel degelijk een voorziening worden gevormd

Voorbeeld

Om de dekkingsgraad weer op peil te brengen, heeft een fonds gedurende vijf jaar € 1 miljoen aan extra inkomsten nodig van de werkgever. Dit kan op twee manieren. De eerste is dat de jaarlijks voor rekening van de werkgever komende pensioenpremie vijf jaar lang wordt verhoogd van € 2 miljoen (20% van de salarissom) naar € 3 miljoen (30% van de salarissom). De tweede manier is dat de werkgever de pensioenpremie van 20% blijft betalen en daarnaast vijf jaar lang telkens € 1 miljoen extra overboekt naar het fonds. In beide gevallen betaalt de werkgever een bedrag van € 1 miljoen per jaar aan het pensioenfonds dat zuiver en alleen is bestemd voor het herstel van de dekkingsgraad.

Vanwege het adagium *substance over form* lijkt het mij onjuist om in de eerste situatie een voorziening niet voor mogelijk te achten en in de tweede situatie wel. Ook het onderscheid tussen Opf'en en Bpf'en lijkt om dezelfde reden onjuist. In alle gevallen is aan de voorwaarden van het Baksteenarrest voldaan. Wellicht heeft de staatssecretaris het Pemba-arrest voor ogen gehad bij de opmerking dat een voorziening voor een hogere doorsneepremie niet mogelijk is, maar dat lijkt mij eveneens onjuist.⁵ In het Pemba-arrest wilde de werkgever een voorziening vormen voor de verhoging van de toekomstige WAO-premie omdat deze verhoging werd veroorzaakt door het schadeverleden. Dit stond de Hoge Raad niet toe, omdat de toekomstige hogere WAO-premie was bedoeld voor verzekeringsdekking in de toekomst en niet in het verleden. Om die reden waren de kosten niet toerekenbaar aan het verleden. Bij een herstell premie is dit wezenlijk anders. Een herstell premie is zoals gezegd wel toerekenbaar aan het verleden en om die reden kan hiervoor naar mijn mening wel degelijk een voorziening worden gevormd.

5 Buijze verwijst naar het Pemba-arrest in J.J. Buijze, Fiscale behandeling van extra pensioendotaties, Pensioen & Praktijk 2009-12, p. 6 ev.; HR 8 juli 2005, nr. 41 030.

Het loont in bepaalde situaties de moeite om niet de rente uit het marktrentebesluit te hanteren, maar de feitelijke marktrente die hoort bij de looptijd van de verplichting

Contant maken en rekenrente

Een belangrijke factor die de hoogte van de voorziening bepaalt, is het contant maken van de reeks betalingen. Op basis van een arrest van de Hoge Raad dienen langlopende verplichtingen op de winstbepalende balans te worden gewaardeerd tegen de geldende marktrente voor langlopende verplichtingen.⁶ En op basis van het marktrentebesluit bedraagt de toegestane rekenrente per ultimo 2008 3,9%.⁷ Het loont in bepaalde situaties echter de moeite om niet de rente uit het marktrentebesluit te hanteren, maar de feitelijke marktrente die hoort bij de looptijd van de verplichting. Zo bedroeg de marktrente voor een verplichting met een looptijd van bijvoorbeeld vijf jaar per ultimo 2008 circa 2,5%.⁸ Let wel, op basis van het eenvoudbeginsel als onderdeel van goedkoopmansgebruik en de jurisprudentie is contant maken niet noodzakelijk als de contante waarde minder dan 10% afwijkt van de nominale waarde.⁹

Voorbeeld

Een werkgever zal € 50 miljoen extra storten in een OPF gedurende vijf jaar. De betalingen zijn telkens verschuldigd per ultimo 2009 t/m 2013. De contante waarde per ultimo 2008 bedraagt op basis van een rekenrente van 3,9% uit het marktrentebesluit circa € 44,6 miljoen. Wordt echter de feitelijke marktrente van 2,5% gebruikt, dan bedraagt de contante waarde circa € 46,5 miljoen. Omdat deze laatste contante waarde minder dan 10% van de nominale waarde afwijkt, kan de voorziening worden gewaardeerd op de nominale waarde. Op basis van de wet- en jurisprudentie mag de voorziening dus € 50 miljoen bedragen. Dat scheelt derhalve $50 - 44,6 = € 5,4$ miljoen. Maar als het besluit onverkort wordt toegepast, bedraagt de aftrekpost in een materieel vergelijkbare situatie in 2008 slechts € 28 miljoen.¹⁰ Dit komt dan met name doordat de staatssecretaris de voorziening slechts voor 50% toestaat. En dat scheelt maar liefst € 22 miljoen.

■ VOORDEEL VOORZIENING

Het kenmerk van een voorziening is dat geen fiscale aftrek wordt gecreëerd; er is slechts sprake van een verschil in tijdstip waarop de aftrek plaatsvindt. In plaats van dat een reeks betalingen aftrekbaar wordt gemaakt in het jaar waarin deze worden betaald, wordt de reeks betalingen gesaldeerd en ineens in aftrek gebracht. Het voornaamste voordeel hiervan is een rentevoordeel. Immers, belastinggelden die nu niet hoeven te worden betaald, c.q. nu worden ontvangen, kunnen gedurende een langere tijd in de onderneming blijven en zo renderen.

Voorbeeld

Als de voorziening zoals in het voorgaande voorbeeld wordt gevormd voor een bedrag van € 50 miljoen en dit wordt vergeleken met het gedurende vijf jaar betalen van € 10 miljoen per jaar, bedraagt puur het rentevoordeel circa € 1 miljoen. Dit komt met name omdat bij een voorziening een bedrag van 25,5% belasting $\times € 50$ miljoen = € 12,75 miljoen direct in het eerste jaar ter beschikking van de onderneming staat. Als geen voorziening wordt gevormd, is dit bedrag in het eerste jaar 'slechts' € 2,55 miljoen. Doordat het verschil gedurende een langere tijd kan renderen, bedraagt het totale rentevoordeel circa € 1 miljoen, afhankelijk van het percentage waarmee dit voordeel wordt berekend.

Naast een rentevoordeel biedt de mogelijkheid tot verliesverrekening evenwel een bijkomend, potentieel nog groter voordeel. Hieronder een voorbeeld, waarin ik eenvoudshalve de onlangs tijdelijk naar drie jaar verlengde mogelijkheid tot achterwaartse verliesverrekening, alsmede de mogelijkheid tot voorwaartse verliesverrekening buiten beschouwing laat.

- 6 HR 28 juni 2000, nr. 34 169, BNB 2000/275, r.o. 3.6. Omdat hier geen sprake is van een pensioenverplichting – de onderneming gaat immers geen pensioenrechten uitkeren aan de gepensioneerden, is zowel art. 3.29 Wet IB 2001 als HR 14 juli 2000, nr. 35 489, BNB 2000/276, niet van toepassing. Dat zou wel het geval zijn als sprake was van een pensioenverplichting in eigen beheer. Een minimale rekenrente van 4% is dan ook niet van toepassing.
- 7 Besluit van 16 december 2008, nr. CPP2007/3321M, Stcrt. 2009, nr. 1.
- 8 Gebaseerd op de EUR Netherlands Government BfV Curve F920 van Bloomberg.
- 9 HR 29 oktober 1958, BNB 1958/342. Den Boer verwijst in zijn noot bij HR 19 december 1979, BNB 1980/46, naar dit arrest.
- 10 Zie voor een uitleg van dit bedrag het voorbeeld in onderdeel 2 van het besluit.

Voorbeeld

Een bedrijf had een fiscale winst van € 5 miljoen in 2006 en € 45 miljoen in 2007. In 2008 is de fiscale winst € 0. In de jaren 2009 tot en met 2013 verwacht het bedrijf eveneens geen winst te maken in verband met de economische crisis.

Als geen voorziening wordt gevormd, kunnen de betalingen in 2009 tot en met 2013 niet in aftrek worden gebracht, omdat het bedrijf zonder de fiscale last van de herstelbetalingen niet in een winst-situatie verkeert. Wordt de voorziening per ultimo 2008 gevormd, dan bedraagt het fiscale verlies € 50 miljoen. Hiervan kan € 45 miljoen worden verrekend met de winst in 2007. Dit resulteert in een belastingteruggaaf van $25,5\% \times € 45 \text{ miljoen} = € 11,5 \text{ miljoen}$. Kortom, naast het rente-voordeel bedraagt het voordeel van het vormen van de voorziening in dit voorbeeld € 11,5 miljoen! Op die manier kan namelijk gebruik worden gemaakt van een aftrekpost die anders niet tot de mogelijkheden had behoord.

Het is waarschijnlijk met name de mogelijkheid van verliesverrekening die de staatssecretaris budgettaire angst heeft ingeboezemd. Want alleen het rente-aspect van een voorziening zal hem, anders dan de individuele ondernemer, minder interesseren.

■ TEN SLOTTE

Het besluit heeft al vele tongen losgemaakt.¹¹ Ook zijn al Kamervragen gesteld en beantwoord.¹² Naar mijn mening wordt ten onrechte een aantal beperkingen in het besluit opgenomen, waarbij ik me niet aan de indruk kan onttrekken dat deze met name om budgettaire redenen zijn opgenomen. Ook gaat dit volgens mij de bevoegdheid van de staatssecretaris te buiten. Werkgevers doen er dan ook goed aan zich kritisch af te vragen of zonder gebruikmaking van het besluit niet een veel gunstiger fiscale positie kan worden ingenomen. Hiervoor is wel specifieke fiscale en actuariële kennis vereist.

Voor mij staat buiten kijf dat de artikelen 3.26 t/m 3.28 Wet IB 2001 aan een grondige revisie toe zijn. De pensioenrealiteit is met name het laatste decennium dermate veranderd dat genoemde artikelen hieraan moeten worden aangepast. Ik hoop dan ook dat de wetgever de handschoenen oppakt en niet slechts oog heeft voor de financiële kant van pensioenen, maar ook de fiscale kant hier naadloos op laat aansluiten. ●

11 Zie ook C.A.H. Luijken, Kredietcrisis en pensioenaanspraken in NTFR Beschouwingen 2009-19, J.J. Buijze, Fiscale behandeling van extra pensioendotaties, Pensioen & Praktijk 2009-12, p. 6 ev. en J.A. Gielink, Fiscale aspecten van herstelplannen, Tijdschrift voor Pensioenvraagstukken 2009-6, p. 181 ev. Daarnaast hebben ook de redacties van Vakstudie-Nieuws en NTFR zich kritisch uitgelaten over het besluit; zie V-N 2009/56.7 en NTFR 2009-2404.

12 Brief van 22 december 2009, nr. DGB2009/6490M, kenmerk 2009Z22693.